

Molière

Lakomec

Literární druh:

Drama

Literární žánr:

Komedie

Literární forma:

Próza

Časoprostor:

Paříž; 1670

Kompozice:

Chronologická

5 dějství

Téma:

Lakomství; pokrytectví; postavení žen ve společnosti

Inspirovaný komedií o hrnci

Charakteristika hlavní postavy:**Harpagon**

Lakomý; chamtivý; vdovec; kolem 60 let; bezcitný; bohatý; posedlý touhou po penězích

Známý měšťanský lichvář

Jeho největší noční můrou je ztráta peněz

Postavy:

Kleant – syn Harpagona; zadlužil se

Eliška – Harpagonova dcera; zasnoubená s Valérem

Anselm – bohatý starý pán; nakonec hrabě

Mariana – chudá dívka; Kleant ji miluje

Valér – Správce harpagonova domu

Frosina – dohazovačka

Jakub – kočí, kuchař

Jazyk a styl:

Psána formou prózy (proto se tehdy neuchytila); er-forma; ironie; satira; metafora; hyperboly; nadsázka; sourozenci si vykažují;

Zkrácený Děj:

- Harpagonovi děti se zamilují a bojí se požádat otce o svolení k svatbě
- Eliška si chtěla vzít Valéra (správce Harpagonova domu), Kleant Marianu (chudá dívka)
- Chtěli jít za otcem, ale on sám jim pověděl o svatbě, a že si chce vzít Marianu
- Harpagon jim oznámil, že jim našel vhodné protějšky
- Pro Elišku Anselna (bohatý starý pán) pro Kleanta bohatou vdovu
- Frosina přivedla Marianu pro Harpagona
- Zjistila, že Kleant miluje Marianu
- Harpagon nechce Frosině zaplatit → radši pomůže Kleantovi a Marianě
- Kleant se pohádá s otcem → řekl mu, jak je to s Marianou → Otec se rozzlobil
- Kleant odešel do zahrady → potkal Čiperu
- Čipera ukradl Harpagonovi 30 tisíc
- Harpagon zavolal komisaře
- Jakub obviní Valéra
- Valér přišel za Harpagonem → Harpagon se ho vyptával jak si to mohl dovolit → každý mluvil o něčem jiném → vyzradilo se tajemství, že si Valér vzal Elišku
- Přišel pan Anseln
- Valér řekl Harpagonovi, že je potomek hraběte Tomáše → Anseln mu to nechce věřit
- Anseln prohlásí, že je hrabě Tomáš a setkává se se svými dětmi (Valér, Mariana)
- Harpagonovi se vrátili peníze
- Hrabě zaplatí oboje svatby.

Děj:

Příběh vypráví o životě lakomého Harpagona a jeho dvou dětech. Měl dceru Elišku a syna Kleanta, který, aby mohl slušně žít, si udělal samé dluhy. Obě dvě děti neměly svého otce příliš rády, protože celé město vědělo, že je hrozně bohatý, ale byl lakomec a škudlil.

Eliška se zasnoubila s Valérem, který dělal u nich v domě správce. Protože se však báli požádat otce o svolení k svatbě, rozhodli se, že se Eliška nejprve svěří svému bratrovi Kleantovi. Ten ji však mile překvapil a jako první se jí svěřil se svým trápením. Měl rád chudou dívku z ulice Marianu, ale stejně tak jako Eliška měl strach z otce.

Chtěli jít za otcem společně. Harpagon však začal o manželství mluvit sám. Mluvil velice pěkně o Marianě a byl rád, že mu jeho syn dával za pravdu v tom, že by z ní byla dobrá manželka, ale musela by dostat aspoň nějaké věno. Potom Harpagon řekl, že si ji chce vzít sám za ženu a Kleant se málem skácel. Harpagon pak svým potomkům oznámil, že jim také našel vhodné protějšky. Pro svou dceru Anselma, velice bohatého staršího pána, a pro Kleanta bohatou vdovu.

K Harpagonovy dovedla Marianu dohazovačka Frosina. Ta však zjistila, že Mariana miluje Kleanta a tak, protože jí Harpagon za její služby nezaplatil, se rozhodla, že pomůže mladému páru. Později se Kleant pohádal s otcem a řekl mu jak je to s Marianou. Otec se na něj velice rozzlobil. Kleant odešel do zahrady a tam potkal svého sluhu Čiperu.

Čipera ukradl Harpagonovy kazetu s třiceti tisíci. Když to Harpagon zjistil, hrozně se rozzuřil a zavolal komisaře. Jakub, kuchař a kočí, obvinili ze zlosti Valéra, protože, ho předtím zbil. Valér přišel za Harpagonem a ten se ho začal vyptávat, jak si něco takového mohl dovolit. Bohužel Valér mluvil o Elišce a Harpagon o svých ukradených penězích. Proto došlo k vyzrazení dalšího tajemství. Po příchodu pana Anselma, který se měl ještě ten samý večer oženit s Eliškou, řekl Valér Harpagonovy, že je synem zesnulého hraběte Tomáše d'Alburciho z Neapole. Anselm mu to nechtěl věřit, protože prý hraběte znal a on se svou celou rodinou údajně zahynul na moři.

Děj vrcholí tím, že pan Anselm prohlásí, že je hrabě Tomáš d'Alburci a setkává se po letech nejen se svým synem, ale i s dcerou, kterou je Mariana, a se svou manželkou, se kterou Mariana žila.

Harpagon je nesmírně šťastný, protože Kleant mu vrátí jeho třicet tisíc, ale hlavně proto, že hrabě souhlasí s oběma svatbami a Harpagon nemusí vydat ani haléř.

Molière (1622 – 1673)

Vlastním jménem Jean-Baptiste Poquelin; Francouzský herec; spisovatel; dramatik.

Období:

Klasicismus

Další díla:

Tartuffe

Zdravý a nemocný – Molière zemřel na jevišti při 4 repríze; Hrál titulní roli.

Další autoři:

Jean Racine – klasicistní tragédie, Faidra, Berenika

Jean de La Fontaine – Bajky

Pierre Corneille – Cid

Carlo Goldoni – Poprask na laguně